

www.smashmob.eu

smashmob

SmaShMob – Smart Shopping Mobility

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

smashmob
smart shopping mobility

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

smashmob
smart shopping mobility

creating the future

Programm zur grenzüberschreitenden Kooperation ÖSTERREICH - UNGARN 2007-2013
AUSZTRIA - MAGYARORSZÁG Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013

creating the future

Programm zur grenzüberschreitenden Kooperation ÖSTERREICH - UNGARN 2007-2013
AUSZTRIA - MAGYARORSZÁG Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013

A projekt

A bevásárlás és a magáncélú elintéznivalók a napi közlekedés mintegy 30%-át teszik ki. A bevásárlás a határon átnyúló közlekedésben is messze a legfontosabb úti cél. A környezetbarát közlekedési eszközök aránya ebben az esetben – a határon átnyúló közlekedésben pedig különösen – alacsonyabb, mint a munkába járás esetében. Ez a nagy bevásárlóközpontokba irányuló, térségek közötti bevásárló közlekedésre ugyanúgy vonatkozik, mint a „helyi ellátást” célzó utak. A demográfiai és gazdasági változás (különösen a „helyi ellátás” esetében) olyan megoldásokat követel meg, amelyek biztosítják a fenntartható mobilitást és pozitív gazdasági szinergiákat teremtenek a közlekedési ajánlatok és a „helyi ellátók” között. A közlekedési eszközök kiválasztásának tényezőiről valamint a lakosság határon átnyúló bevásárló-mobilitás-igényeiről nem áll rendelkezésre elég tapasztalat ahhoz, hogy környezetbarát és társadalmi szempontból fenntartható mobilitási ajánlatok kerüljenek kifejlesztésre.

A SmaShMob projekt célja a helyi és térségi bevásárlói közlekedésben tapasztalt igényekről és közlekedési szokások árnyaltabb megismerése volt. Ehhez 14 településen összesen 300 burgenlandi lakost, valamint az osztrák településekkel közvetlenül szomszédos 11 magyar település lakosait kérdeztük meg, a regionális felmérés a határtérség 5 nagy bevásárlóközpontjában készült, 460 vásárló megkérdezésével.

Das Projekt

Einkaufen bzw. private Erledigungen sind mit einem Anteil von rund 30% die häufigsten Gründe Wege zurückzulegen. Auch im grenzüberschreitenden Verkehr ist Einkaufen der bei weitem wichtigste Wegezweck. Der Anteil umweltfreundlicher Verkehrsmittel ist im hierbei generell – im grenzüberschreitenden Verkehr aber insbesondere – geringer als etwa im Berufsverkehr. Dies betrifft sowohl den überregionalen Einkaufsverkehr in die großen Einkaufszentren als auch die Wege zur lokalen Nahversorgung. Demografischer und wirtschaftlicher Wandel verlangen insbesondere bei der Nahversorgung Lösungen, die eine nachhaltige Mobilität sicherstellen und positive wirtschaftliche Synergien zwischen Verkehrsangebot und Nahversorgern schaffen. Die vorhandene Empirie über die Faktoren für die Verkehrsmittelwahl und die Bedürfnisse der Bevölkerung im Hinblick auf grenzüberschreitende Einkaufsmobilität reicht nicht aus, um Lösungen für umweltfreundliche und sozial nachhaltige Mobilitätsangebote zu entwickeln.

Ziel des Projekts SmaShMob war es, einen besseren Überblick über die Bedürfnisse und das Verkehrsverhalten im lokalen und überregionalen Einkaufsverkehr zu bekommen. Dazu wurden über 300 Burgenländerinnen und Burgenländer aus 14 Gemeinden sowie 200 Ungarinnen und Ungarn aus 11 Gemeinden in direkter Nachbarschaft zu den österreichischen Gemeinden befragt, die regionale Erhebung erfolgte in 5 großen Einkaufszentren der Grenzregion unter der Befragung von 460 Personen.

Az eredmények

Magyar oldalon a felmérések eredményei, korábbi kutatások valamint az érintett települések, megyék és szakmai szervezetek bevonásával tartott műhelyek alapján a következő ajánlásokat dolgoztuk ki:

1. A falubusz szolgáltatás, mint igény szerinti közlekedési mód
2. Turizmussal egybekötött nagybevásárlás (pl. új autóbuszos kapcsolat bevezetése a Szombathely–Oberwart tengelyen)
3. A mozgóboltok által nyújtott szolgáltatások javítása kistelepüléseken
4. Falufutár szolgáltatás kistelepüléseken
5. Házhozszállítási szolgáltatás
6. Telekocsi szolgáltatás
7. A környezettudatos személygépkocsi-használat elősegítése a vásárlással kapcsolatos utazások esetében

Az első két ajánlás tekintetében részletes szakmai javaslatok készültek egy-egy pilot rendszer megvalósítására, a későbbi pályázatos forrás bevonásával való megvalósítást előkészítendő.

Die Ergebnisse

Auf der ungarischen Seite wurden aufgrund der Ergebnisse der Erhebung, der früheren Forschungen, sowie dem Heranziehen der betroffenen Siedlungen, Komitee und Fachorganisationen die folgenden Empfehlungen herausgearbeitet:

1. Gemeindebus-Leistung als benötigter Verkehrsmittel
 2. Großeinkauf in Verbindung mit dem Tourismus (z.B.: Einführung einer neuen Busverbindung auf der Szombathely–Oberwart Achse)
 3. Die Verbesserung der Leistungen der mobilen Läden in den Kleingemeinden
 4. Dorfbotensystem in den Kleingemeinden
 5. Lieferservice als Dienstleistung
 6. Tele-Auto Leitung
 7. Die Förderung der umweltbewussten Fahrzeugnutzung in dem Falle der Reisen in Verbindung mit dem Einkauf A
- Im Falle der ersten beiden Empfehlungen wurden, zwecks der Vorbereitung der späteren Umsetzung durch den Miteinbezug von Förderquellen, detaillierte fachliche Vorschläge für die Umsetzung eines Pilot-Systems erarbeitet.

Az eredmények

7. A következő lépés kiválasztott vázlatos koncepciók továbbfejlesztése és a Burgenlandi Vidékfejlesztéshez, ill. a megfelelő állami támogatási programokba történő benyújtásra támogatás elnyerésére.

Ezen felül a közeli mobilitási kínálatot üzemeltetőkkel közösen lehetőségeket dolgoztunk ki a még meglévő mobil ellátók gazdasági alapjainak kibővítésére, hogy ezzel is hozzájáruljunk a túlélésükhöz.

8. Konkrétan az érintett településekkel és a mobil szolgáltatókkal közösen „Közeli mobilitás és közeli ellátás” elnevezésű akciónapra dolgoztunk ki információs- és marketing-kampányt. Az akciónap volt hivatott felmutatni azokat a lehetőségeket, melyekkel a helyi bevásárló-közlekedés oldható meg a meglévő közeli mobilitási ajánlattal (öko-út).

Die Ergebnisse

7. Ausgewählte Grobkonzepte sollen in weiterer Folge weiterentwickelt und zur Förderung durch die Dorferneuerung Burgenland bzw. die entsprechenden Förderprogramme des Bundes eingereicht werden.

Darüber hinaus wurden Möglichkeiten erarbeitet die wirtschaftliche Basis der noch bestehenden Nahversorger in Kooperation mit den Betreibern von Nahmobilitätsangeboten zu verbreitern und somit zum Überleben dieser Einrichtungen beizutragen.

8. Konkret wurde gemeinsam mit den betroffenen Gemeinden und Nahversorgern eine Informations- und Marketingkampagne für einen Aktionstag „Nahmobilität und Nahversorgung“ entwickelt. Der Aktionstag sollte auf die Möglichkeiten hinweisen, den lokalen Einkaufsverkehr mit dem bestehenden Nahmobilitätsangebot (Ökotrip) abzuwickeln.

SmaShMob – Smart Shopping Mobility

A SmaShMob projekt célja a helyi és térségi bevásárlói közlekedésben tapasztalt igényekről és közlekedési szokások árnyaltabb megismerése volt. Ehhez 14 településen összesen 300 burgenlandi lakost, valamint az osztrák településekkel közvetlenül szomszédos 11 magyar település lakosait kérdeztük meg, a regionális felmérés a határtérség 5 nagy bevásárlóközpontjában készült, 460 vásárló megkérdezésével.

Az eredmények

A mindennapokban szükséges árucikkek ellátottsága kimondottan kielégítő. A vizsgált területen kizárólag három katasztrális településen nincs a közelben ellátó-egység. Azonban a meglévő kötőtpályás közösségi közlekedés azonban csak korlátozottan alkalmas a mindennapi vásárlás lebonyolítására. A megkérdezettek szempontjából fontos lenne biztonságos kerékpárutak és kerékpár-parkolók rendelkezésre bocsátása azért, hogy a kerékpárt a települések területén a napi ügyek intézése során könnyebben lehessen használni. Ezen felül nagy a hajlandóság a rugalmas és igényvezérelt mobilitási kínálat („Mikro-ÖV”) használatára a bevásárlási közlekedésben. Ezekkel a rövid- és középtávon megvalósítható tevékenységekkel a közeli ellátás és közeli mobilitás minősége helyi szinten fejleszthető lenne.

A megkérdezések eredményei, valamint több a tartományi, illetve települési szinten felelős képviselővel folytatott beszélgetések alapján a következő dokumentumokat állítottuk össze:

SmaShMob – Smart Shopping Mobility

Ziel des Projekts SmaShMob war es, einen besseren Überblick über die Bedürfnisse und das Verkehrsverhalten im lokalen und überregionalen Einkaufsverkehr zu bekommen. Dazu wurden über 300 Burgenländerinnen und Burgenländer aus 14 Gemeinden sowie 200 Ungarinnen und Ungarn aus 11 Gemeinden in direkter Nachbarschaft zu den österreichischen Gemeinden befragt, die regionale Erhebung erfolgte in 5 großen Einkaufszentren der Grenzregion unter der Befragung von 460 Personen.

Die Ergebnisse

Die Versorgung mit Gütern des täglichen Bedarfs ist durchaus zufriedenstellend. Nur drei Katastralgemeinden im Untersuchungsgebiet haben keinen Nahversorger. Allerdings eignet sich der bestehende liniengebundene öffentliche Verkehr nur beschränkt als Verkehrsmittel für die täglichen Einkaufswege. Wichtig wäre es aus Sicht der Befragten, sichere Radwege und Radabstellanlagen zur Verfügung zu stellen, um die Nutzung des Fahrrads für die täglichen Erledigungen im Gemeindegebiet zu erleichtern. Darüber hinaus gibt es eine hohe Bereitschaft zur Nutzung von flexiblen, bedarfsgesteuerten Mobilitätsangeboten („Mikro-ÖV”) im Einkaufsverkehr. Mit diesen kurz- und mittelfristig umsetzbaren Maßnahmen kann die Qualität der Nahversorgung und der Nahmobilität auf der lokalen Ebene weiter gesteigert werden.

Auf Basis der Befragungsergebnisse sowie mehrerer Gespräche mit den zuständigen Vertretern auf Seiten des Landes und der Gemeinden wurden folgende Dokumente erstellt:

Az eredmények

1. Megkérdezés eredményeinek kiértékelése és elemzése (helyi/regionális) koncentrálna a megkérdezett klaszterre specifikus közeli mobilitás és közeli ellátás kölcsönhatására
2. Osztrák oldalon „Nahmobilität und Nahversorgung” iránymutató dokumentum, mely a helyi bevásárlási közlekedés fenntartható mobilitására tartalmaz javaslatokat. Magyar oldalon helyi és regionális ajánlások kidolgozása történt meg a vásárlók közlekedési igényeinek fenntarthatóbb kiszolgálására.
3. A Burgenlandi Mikro-KK Tanulmány melléklete: cselekvési javaslat települések, ill. Mikro-KK megoldások üzemeltetői számára, melyek lehetővé tennék, a helyi bevásárlási közlekedés szempontjainak fokozottabb figyelembe vételét a közlekedési kínálat koncepciójában.
4. A Burgenlandi közeli ellátási tanulmány melléklete: cselekvési javaslatok közeli ellátók számára a meglévő, ill. tervezés alatt álló közeli mobilitási kínálatban szereplő szinergiák felhasználására

Die Ergebnisse

1. Auswertung und Analyse der Befragungsergebnisse (lokal/regional) mit Fokus auf die Wechselwirkungen zwischen Nahmobilität und Nahversorgung spezifisch für die Befragungscluster
2. Auf der österreichischen Seite Leitfaden „Nahmobilität und Nahversorgung” mit Empfehlungen für eine nachhaltige Mobilität im lokalen Einkaufsverkehr. Auf der ungarischen Seite wurden lokale und regionale Empfehlungen für die nachhaltigere Befriedigung der Verkehrsansprüche der Käufer ausgearbeitet.
3. Beilage zur Mikro-ÖV Studie Burgenland: Handlungsempfehlungen für Gemeinden bzw. Betreibern von Mikro-ÖV Lösungen, die es ermöglichen sollen, den Aspekt des lokalen Einkaufsverkehrs in der Konzeption von Verkehrsangeboten besser berücksichtigen zu können.
4. Beilage zur Nahversorgerstudie Burgenland: Handlungsempfehlungen für Nahversorgern zur Nutzung von Synergien mit bestehenden bzw. in Planung befindlichen Nahmobilitätsangeboten

Az eredmények

5. A korábbi EMAH projekt eredményeképp elkészült elemzés kiegészítése a SmashMob projekt felméréseivel
Az eredmények helyi szinten konkrét tevékenységekben kell, hogy megvalósuljanak. Konkrétan új mobilitási kínálat fejlesztéséről lenne szó, melyek megkönnyítenék a helyi ügyek autó nélküli elintézését. Ezen belül különösen Burgenland déli részén adódnak szinergiák a tartományi mikro-közösségi közlekedés támogatásával.
6. A projekt keretein belül kilenc kiszolgáló terület önkormányzati képviselőivel szerveztünk workshopot a határ osztrák oldalán. A megkérdezésekből szerzett ismeretek és a polgármesterekkel szervezett workshop tapasztalataiból kidolgoztuk a településeken az igényirányított mobilitás-kínálat vázlatos koncepcióit.

Die Ergebnisse

5. Als Ergebnis des früheren EMAH Projektes wurde die erstellte Analyse durch die Ergebnisse der Erhebung aus dem SmashMob Projekt ergänzt.
Die Ergebnisse sollten auch in konkreten Aktivitäten auf der lokalen Ebene münden. Konkret ging es darum, neue Mobilitätsangebote zu entwickeln, die es erleichtern sollen, das lokale Geschäft auch ohne Auto zu erreichen. Hierbei haben sich insbesondere im Südburgenland Synergien mit der Mikro-ÖV Förderung des Landes ergeben.
6. Im Rahmen des Projekts wurden mit Gemeindevertretern aus neun Bedienebenen auf der österreichischen Seite der Grenze Workshops abgehalten. Auf Basis der Erkenntnisse aus den Befragungen und den Workshops mit den Bürgermeisterinnen wurden Grobkonzepte zur Umsetzung von bedarfsgesteuerten Mobilitätsangeboten in den Gemeinden entwickelt.

